Dosarul nr. 4-161/2025
4-25075220-48-2-28052025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

28 aprilie 2026 mun. Strășeni
Judecătoria Strășeni, sediul central
În componența:
Președintelui de ședință, judecător Iana Talmaci
Grefier Adriana Baiuș, Corina Botnari, Marina Strîmbanu

examinând, în ședință publică, cauza contravențională pornită în privința lui **Dragancea Maria** a. n. *****, IDNP ***** născută și domiciliată în *****, de comiterea contravenției prevăzute la art. 63 alin. (1) Cod contravențional,-

a constatat :

La 28 mai 2025 în adresa Judecătoriei Strășeni, sediul central a parvenit conform prevederilor art.395 Cod contravențional, pentru examinare conform competenței, cauza contravențională pornită de Inspectoratul de Poliție Călărași, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința cet. Dragancea Maria, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 *****din 26 mai 2025 întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Călărași, Malai Ion, i-a fost incriminată cet. Dragancea Maria săvârșirea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că cet. Dragancea Maria, pe perioada anului 2025 nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de educare și instruire a fiicei minore *****, care nu se prezintă la ore fiind elevă în clasa a VIII-a a L.T ,,Eminescu" din s. Sipoteni.

În ședința de judecată, agentul constatator Malai Ion, precum și persoana în privința căreia a fost pornită procedura contravențională, Dragancea Maria, nu s-au prezentat, ținând cont de faptul că procedura citării legale a fost respectată, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților la proces.

Examinând materialele cauzei contravenționale, instanţa de judecată, în temeiul probelor administrate și al dispozițiilor legale incidente, reține că se impune recunoașterea vinovăției lui Dragancea Maria în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, pentru neîndeplinirea obligațiilor de educare și instruire a copilului, și aplicarea în privința acesteia a unei sancțiuni contravenționale corespunzătoare gravității faptei, din considerentele ce se vor expune în continuare.

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1), (2) din Codul contravențional, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvârşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul contravențional, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Conform prevederilor art. 440 alin. (2) din Codul contravenţional, agentul constatator este sesizat prin plângere sau denunţ ori sesizat din oficiu când se află că a fost săvârşită o faptă ilicită sau când o astfel de faptă a fost depistată în urma controlului conform atribuţiilor de serviciu şi în cazurile prevăzute de lege.

Potrivit art. 425 alin. (1), (2) şi (5) din Codul contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico legale, raportul de expertiză. Sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu Codul contravenţional.

Din analiza actelor dosarului contravențional și a procesului-verbal seria nr. MAI 06 *****din 26 mai 2025, instanța constată că vinovăția cet. Dragancea Maria rezultă în mod cert din materialele probatorii administrate în cauză.

Din conținutul procesului-verbal și din constatările agentului constatator Malai Ion, se desprinde că Dragancea Maria, în calitate de părinte, nu și-a exercitat obligațiile legale de supraveghere, educare și instruire a copilului minor, obligații instituite de legislația națională și consacrate ca îndatoriri fundamentale ale părinților.

Potrivit prevederilor art. 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova și art. 60 alin. (1)-(2) Codul familiei, părinții au obligația de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor săi.

Conform art. 14 din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, copilul este obligat să conștientizeze şi să respecte ordinea publică şi normele de conviețuire, să prețuiască atât tradițiile şi valorile culturale naționale, cât şi cele general-umane, să acumuleze cunoștințe şi să se pregătească pentru o activitate utilă, să manifeste o atitudine grijulie faţă de părinți, mediul ambiant, proprietatea publică şi privată.

Articolul 18 din aceeași Lege („Răspunderea familiei pentru copil”) prevede la alin. (1) că: părinții poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia, iar articolul 32 prevede că, persoanele fizice şi juridice care s-au făcut vinovate de încălcarea prezentei legi sunt trase la răspundere în modul stabilit de legislație.

În conformitate cu art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Totodată, potrivit prevederilor art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21februarie 1994).

Instanța constată că vinovăția contravenientei Dragancea Maria se confirmă prin probele prezentate şi cercetate în şedinţa de judecată şi anume:

- ✓ procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 06 *****f. d. 3
- ✓ înștiințare f. d. 4
- ✓ fișa de sesizare f. d. 5-6
- ✓ extras din procesul-verbal al ședinței Comisiei pentru protecția Drepturilor Copilului de pe lîngă Primăria com. Sipoteni f. d. 7-8
- ✓ fișa de sesizare f. d. 9-10
- ✓ proces - verbal al ședinței Comisiei pentru protecția Drepturilor Copilului de pe lîngă Primăria com. Sipoteni din 19.03.2025 unde s-a decis ca minora ***** este obligată să frecventeze școala avînd în vedere vîrsta sa și obligațiile legale privind educația minorilor. A fost recomandată consultația Centrului de sănătate Prietenos Tinerilor pentru evaluarea stării psihologice. Monitorizarea situației minorei și a familiei Dragancea de către Reprezentanții Comisiei pentru protecția Drepturilor Copilului.f. d. 11-12
- ✓ fișa de sesizare f. d. 13-14
- ✓ procesul-verbal al ședinței pentru protecția Drepturilor Copilului de pe lîngă Primăria com. Sipoteni din 09.04.2025 unde s-a decis: Identificarea de către IP Călărași și avizarea agentului economic din s. Răciula despre antrenarea în câmpul muncii a minorilor. Amendarea părinților pentru neglijarea obligațiunilor părintești privind creșterea și dezvoltarea copilului. Consilierea psihologului în vederea atenuării comportamentului neadecvat al minorei. f. d. 15-16
- ✓ procesul-verbal al ședinței pentru protecția Drepturilor Copilului de pe lîngă Primăria com. Sipoteni din 16.05.2025 unde s-a decis: 1. Părinții minorei, Dragancea Gheorghe și Maria, să fie sancționați conform legii pentru neîndeplinirea obligației legale de a asigura frecventarea învățământului obligatoriu de către fiica lor. Având în vedere că părinții nu depun niciun efort semnificativ pentru a asigura participarea minorei la școală, aceasta constituie o încălcare a responsabilităților părintești, iar sancționarea acestora ar putea contribui la responsabilizarea lor și la corectarea situației; 2. ***** este obligată să frecventeze liceul regulat, fără întârzieri, iar în cazul absenței este recomandat să anunțe dirigintele; 3. Identificarea locului de muncă al minorei prin notificarea instituțiilor competente (poliție, ITM). 4. Monitorizarea familiei Dragancea

de către Reprezentanții Comisiei pentru Protecția Drepturilor Copilului la necesitate. f. d. 17-18

- ✓ copia buletinului de identitate a cet. Dragancea Maria f. d. 19
- ✓ proces-verbal de audierea a cet. Dragancea Maria prin care ultima a recunoscut contravenția ce i se impută, a mai adăugat că fiica pe parcursul anului 2025 nu a frecventat școala deoarece nu dorește. f. d. 20

Analizând probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, instanța de judecată a constatat că în acțiunile lui Dragancea Maria sunt prezente semnele contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional – neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului.

Prin urmare, acțiunile ultimei au fost corect încadrate în baza art. 63 alin.(1) Cod contravențional – *Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, care se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.*

Analizând fapta reținută în sarcina contravenientei Dragancea Maria prin prisma elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, instanța constată că aceasta întrunește în întregime trăsăturile esențiale ale neîndeplinirii corespunzătoare a obligațiilor părintești de educare și instruire a copilului.

Sub aspectul *obiectului juridic*, fapta comisă aduce atingere relațiilor sociale care asigură exercitarea de către părinți a rolului lor esențial în formarea morală, intelectuală și civică a minorilor, relații care constituie fundamentul disciplinei familiale și al dezvoltării armonioase a copilului.

Obligațiile de întreținere, educare și instruire impuse de lege reprezintă nu doar îndatoriri morale, ci și responsabilități juridice concrete ale părinților, derivând din principiul protecției speciale a copilului consacrat de legislația națională și internațională.

Prin omisiunea de a exercita o supraveghere adecvată asupra propriului copil, contravenienta a afectat aceste valori sociale protejate, periclitând procesul de formare a conduitei minorului și ordinea morală a comunității.

Sub aspectul *obiectului material*, acesta este reprezentat de relațiile sociale privind educarea și instruirea copilului, concretizate prin obligațiile legale ale părintelui.

Prin fapta cet. Dragancea Maria de a lăsa copilul minor nesupravegheat, fapt ce a determinat lipsa de la orele de studii, contravenienta a dat dovadă de neglijență și dezinteres față de rolul educativ și formativ ce îi revine potrivit normelor morale și legale.

Sub aspectul *laturii obiective*, contravenția prevăzută de art. 63 alin. (1) Cod contravențional se caracterizează prin inacțiunea părinților sau a persoanelor care îi înlocuiesc, exprimată prin neîndeplinirea ori îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de întreținere, educare și instruire a copilului.

În cauza de față, fapta cet. Dragancea Maria s-a concretizat prin lipsa unei supravegheri adecvate asupra fiicei sale minore *****, ceea ce a permis acesteia să absenteze de la procesul de învățământ. Mai mult, instanța reține că însăși contravenienta, în cadrul procesului-verbal de audiere a declarat că ultima era la curent despre situația școlară a copilului ei, ceea ce conduce la consecințe negative în dezvoltarea și educarea copilului.

Sub aspectul *laturii subiective*, contravenția a fost săvârșită din culpă sub forma neglijenței, contravenienta având posibilitatea și obligația legală de asigura frecventarea școlii de

către copil. Chiar dacă nu se reține intenția directă de a prejudicia educația copilului, neglijența manifestată este suficientă pentru angajarea răspunderii contravenționale.

Totodată, la calificarea acțiunilor contravenientei *****, instanța i-a în considerație prevederile art. 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova și art. 60 alin. (1)-(2) Codul familiei, *părinții au obligația de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor săi*.

Potrivit art.58 Codul familiei, *drepturile şi obligaţiile părinţilor: Părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.*

Art. 62 din Codul familiei prevede că: *Drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. Metodele de educaţie a copilului, alese de părinţi, vor exclude comportamentul abuziv, insultele şi maltratările de orice fel, discriminarea, violenţa psihică şi fizică, aplicarea pedepselor corporale, antrenarea în acţiuni criminale, iniţierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea substanţelor stupefiante şi psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerşitul şi alte acte ilicite. Toate problemele privind educaţia şi instruirea copilului se soluţionează de către părinţi de comun acord, ţinîndu-se cont de interesele şi de părerea copilului. Părinţii poartă răspundere, în modul stabilit, pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copilului. Iar, eschivarea de la exercitarea obligațiilor părintești include acțiunile sau inacțiunile sistematice ale părinților care pun în pericol sănătatea fizică și psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condițiilor de trai material, primejduiesc învățătura și instruirea copilului*.

Prin urmare toate faptele expuse mai sus în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate contravenientei Dragancea Maria.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului - verbal este temeinică.

Astfel, instanța reține că fapta comisă de Dragancea Maria întrunește cumulativ elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional, fiind o manifestare de omisiune culpabilă care contravine principiului responsabilității parentale și disciplinei familiale. Gravitatea concretă a faptei se reflectă în consecințele educaționale și morale asupra minorului, motiv pentru care aplicarea unei sancțiuni contravenționale proporționale este pe deplin justificată, având rolul de a restabili ordinea juridică încălcată și de a asigura prevenirea repetării unor asemenea conduite în viitor.

Instanța consideră relevant a sublinia că, în materia răspunderii contravenționale pentru neîndeplinirea obligațiilor părintești, un rol determinant îl are conduita educativă a părintelui sau reprezentantului legal.

Acțiunile copiilor minori sunt, în mod inevitabil, influențate de modelul de conduită, valorile morale, grija și supravegherea oferite de părinți sau custode, aceștia având o obligație legală și morală de a contribui la formarea personalității, a comportamentului și a capacității copilului de a se integra în mod adecvat în societate.

Prin urmare, comportamentul minorei ***** manifestat prin lipsa permanentă de la ore pe perioade îndelungate, nu constituie o conduită autonomă, ci reprezintă consecința directă a omisiunilor și atitudinii părintelui în procesul de educație și îndrumare, fiind subsecvent conduitei părintești și subsumat răspunderii acestuia.

Sub aspectul individualizării pedepsei ce urmează a fi aplicată în privința lui Dragancea Maria pentru contravenţia incriminată, instanța va ține seama de limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru fapta săvârşită.

Reieşind din circumstanţele cauzei în cumulul lor, instanța consideră necesar stabilirea contravenientei Dragancea Maria a unei sancțiuni sub formă de amendă în mărime de 6 (șase) unități convenționale, or, în speță sunt vizate drepturile și interesul suprem al copilului minor.

Sancţiunea contravenţională este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârşit o contravenție, reținând astfel că, orice sancțiune juridica, inclusiv cea contravențională, nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de reglare a raporturilor sociale, de formare a unui spirit de responsabilitate, iar pentru aceasta nu este nevoie ca în toate cazurile sa se aplice sancțiunea maximă, sancțiunile juridice constituind nu mijloace de răzbunare a societății, ci de prevenire a săvârșirii faptelor ilicite si de educare a persoanelor vinovate.

Instanța de judecată ține să menționeze că potrivit prevederilor art. 34 alin.(3) Cod contravenţional, „Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale.

În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale și contravenientul nu și-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, până la cercetarea judecătorească.”

Călăuzindu-se de prevederile art. 34, 63 alin.(1), 460-462 Cod contravențional al R. Moldova, instanța de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E :

Dragancea Maria a. n. ***** născută și domiciliată în *****, se recunoaște vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional stabilindu-i sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 6 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 300 lei (trei sute lei).

Se explică contravenientei Dragancea Maria că potrivit art. 34 alin. (3) Cod Contravențional este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Strășeni.

Președinte de ședință
Judecătorul **Iana Talmaci**